

Vragen van het statenlid Eddy Heerschop en Ralph van Hertum (Partij van de Arbeid) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de provinciale staten van Zeeland 2020 nummer 94.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake gemeentelijke financiën:

	Vragen aan gedeputeerde staten (ingekomen 27 juli 2020)		Antwoorden van gedeputeerde staten
1.	Landelijk lukt het één op de drie gemeenten niet om hun begroting 2020 en / of 2021 sluitend te krijgen. Hoe zit dat in Zeeland?	1.	Wij hebben eind 2019 vier gemeenten onder preventief begrotingstoezicht moeten plaatsen omdat de begroting 2020 niet sluitend was geraamd en ook onvoldoende aannemelijk was gemaakt dat de begroting in het laatste jaar van de meerjarenraming wel sluitend zou zijn. Twee van de vier gemeenten hebben inmiddels afdoende maatregelen getroffen waardoor er wel zicht is op een sluitende begroting. De situatie voor 2021 is momenteel nog ongewis. Naar verwachting zal met het verschijnen van de septembercirculaire er meer zicht zijn op de financiële gevolgen van de coronacrisis en de komende herverdeling van het gemeentefonds. Ook zullen er dan op basis van de ervaringscijfers over 2019 en 2020 (gedeeltelijk) betere inschattingen kunnen worden gemaakt inzake de kostenontwikkeling in het sociaal domein.
2.	Beschikt het college van Gedeputeerde Staten over mogelijkheden om de Zeeuwse gemeenten te ontlasten binnen de kaders van het financieel toezicht? Zo ja, welke mogelijkheden zijn dit? Worden die mogelijkheden al ingezet? En wat zijn hiervan de consequenties?	2.	De kaders voor het financieel toezicht liggen vast in de Gemeentewet en zijn nader uitgewerkt in een door alle provincies vastgesteld toezichtkader. Aanvullend staan wij toe dat de voor 2020 en 2021 beschikbare gestelde extra middelen voor jeugd als structureel dekkingsmiddel worden ingezet. Verder kunnen wij nadat er preventief toezicht is ingesteld zoveel mogelijk maatwerk toepassen bij de uitoefening van het preventieve toezicht. En tot slot loopt er nog een overleg met de minister van BZK en provincies om te bezien hoe toezicht uit te voeren bij de begroting 2021 in relatie tot corona.
3.	Wat doet u tot nu toe om gemeenten die het financieel zwaar hebben te ondersteunen?	3.	Het is de verantwoordelijkheid van de raad om (een pakket van) maatregelen te treffen om het structureel en reëel begrotingsevenwicht te herstellen. In geval van preventief toezicht gaat de toezichthouder samen met de gemeente

	Vragen aan gedeputeerde staten		Antwoorden van gedeputeerde staten
			aan de slag om helder te krijgen waar exact de pijnpunten liggen. Dit is meestal een periode van een intensieve dialoog tussen toezichhouder en gemeente, zowel ambtelijk als (indien noodzakelijk) bestuurlijk. Vaak moeten er moeilijke keuzes door de gemeente worden gemaakt. Er is al jarenlang een intensief ambtelijk en bestuurlijk contact met de artikel 12 gemeente Vlissingen met als doel de baten en lasten weer op een redelijke wijze in evenwicht te brengen. Zeeuwsbreed ondersteunen wij de lobbyacties voor extra rijksgeld en subsidiëren een onderzoek naar kosten verhogende regionale factoren van de Zeeuwse gemeenten.
4.	De tekorten zijn met name ontstaan door landelijk Rijksbeleid. Deelt u de mening van de PvdA dat daar ook de oplossing vandaan moet komen? Zo ja, wat kunnen Gedeputeerde Staten daarin betekenen?	4.	De oorzaken van de financiële tekorten zijn deels te wijten aan onvoldoende beschikbaar gesteld macrobudget, een niet altijd rechtvaardige verdeling van de middelen over de gemeenten en deels aan het eigen beleid van de gemeente. De oplossing zal dan ook maar deels van het rijk kunnen komen. Een herverdeling van middelen kent ook altijd 'winnaars' en 'verliezers'.
5.	Deelt u onze opvatting dat het Rijk structureel meer geld aan de gemeenten beschikbaar zou moeten stellen? Graag een toelichting.	5.	Ja, ondanks de reeds door het kabinet toegekende 1 miljard aan extra middelen voor het sociaal domein staat de financiële positie van vrijwel alle Zeeuwse gemeenten sterk onder druk. Daarnaast is er een herverdeling van middelen op komst die voor de kleinere en middelgrote gemeenten nadelig dreigt uit te pakken. Het kabinet realiseert zich dat door de coronacrisis gemeenten nog meer financieel onder druk zijn komen te staan en heeft op 31 augustus jl. in een brief aan de Tweede Kamer een aanvullend compensatiepakket coronacrisis medeoverheden aangekondigd.
6.	Deelt u onze mening dat het niet wenselijk is om van gemeenten te eisen dat zij belangrijke lokale voorzieningen kapot bezuinigen om hun begroting langjarig sluitend te krijgen?	6.	Wij vinden het van belang dat gemeenten hun taken goed kunnen uitvoeren, ook in deze crisistijd.

	Vragen aan gedeputeerde staten		Antwoorden van gedeputeerde staten
7.	Is het college bekend met financiële spanning c.q. onmogelijkheden bij de Zeeuwse gemeenten als het gaat om de uitvoering van onderwerpen waar gezamenlijke lokale en provinciale verantwoordelijkheden liggen? Zo ja, op welke beleidsterreinen en wat zijn hiervan de consequenties?	7.	Er zijn enkele meer algemene signalen bekend dat de uitvoering van Interbestuurlijk Programma (IBP) onder de druk komt te staan. Ook op het gebied van cultuur ontstaat er steeds meer spanning. Ook hier geldt dat de nog vast te stellen (meerjaren)begroting 2021-2024 meer inzicht zal geven in de concrete problemen.

MIDDELBURG, 15 september 2020

Namens de fractie van: Partij van de Arbeid,

Eddy Heerschop en Ralph van Hertum.

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman
A.W. Smit.